

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvenredne ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, eznanila, t. i. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Čestite gg. naročnike,

katerim izteka naročnina s tem mesecem, prosimo, naj jo izvolijo precej ponoviti in poslati našej administraciji, da se pošiljanje lista ne pretrga. Tudi one gg., ki so na obljubi in tako na dolgu naročnine, nujno opozorujemo, naj takoj svoj dolg poravnajo, ker je za izdajanje narodnega novinarskega glasila treba novcev in zopet novcev.

Velikanski in za nas vse Slavjane, torej tudi za nas teško boreče se in trpeče Slovence, narodno odločilni dogodki, ki se vrše na jugu in v vzhodu, napotili so nas, da smo za „Slovenski Narod“ oskrbeli **izvirne telegrame**, takó, da bomo po vsem Slovenskem mi prvi mogli prinesiti poročila o velikih dogodkih, ki jih imamo prihodnje dni pričakovati. To nam pa prizadeva mnoge nove stroške, katere moremo le poravnati, če se naš list po naročilih razširi. To tudi upamo in pričakujemo. Za to ponavljamo prošnjo, naj vsak slovenski rodoljub naš jedini in prvi slovenski dnevnik domorodno skuša mej narodnimi znanci priporočati, zlasti tudi po vseh javnih prostorih naročati, kjer se abonira toliko tujih časopisov, premalo pa domačih slovenskih.

Pogoji naročevanja so natisnjeni na glavi vsake številke „Slov. Naroda“.

Uredništvo.

Vojska.

Sè slovanskega glavnega bojišča nemamo še denes nič novega poročati. Tudi telegraf-

ski biró dunajski nam denes nij poslal nobenega izvirnega telegrama, kar je nam gotov dokaz, da se kaj večjega nij zgodilo niti na Dunavu, niti v Aziji.

Iz Bukurešta se poroča, da je cela proga mej Aluto in Jurjevem po Rusih s prednimi stražami tako zastavljena, da niti domači ljudje ne smejo prehajati. To se ima za gotovo znamenje, da se bodo operacije hitro začele. Ta začetek pa nam poročila uže tako dolgo obetajo, da ga želimo uže enkrat brzo doživeti.

Iz Črne gore pak poročajo resen položaj sledeči telegrami družih listov, nekateri uže včeraj od nas priobčeni. Vidno je, da imajo Črnogorci zdaj braniti lastno domovino in Bog ter sreča junaška jim daj hrabro ubraniti jo, dokler bratje Rusi velik čin naredo.

Cetinje 16. junija. Na Rašinoj glavici krvavi boj izmed 10.000 Turaka in 3000 Črnogoraca. Sjajna pobeda. Črnogorci gonili Turke do Spuža, Turaka mrtvih preko 2000, Črnogoraca 115.

Cetinje 16. junija. Črnogorci razbili Mehmed Ali pašu sa 15.000 Turaka na Jelovici, koji je krenuo bio od Berana i popalio turske Vasojeviće; Turaka preko 1000 mrtvih in ranjenih, Črnogoraca neznatan broj. Jučer Turci unesoše tajin u Nikšić. Boja nije ni bilo i to radi tvrdjavinskih preprjeka in zato bi propušten.

Kotor 18. junija. Zavoljo velicega števila ranjenih Črnogorcev, ki vsak dan prihajajo, branijo se uže tukaj občinam ranjence sprejemati, ker jih ne morejo uže več kam devati in obskrbovati.

Dubrovnik 18. junija. Po oskrbljenji

Nikšića z živžem je marširal Sulejman-paša proti črnogorskemu Ostrogu, kjer je glavni stan črnogorske vojske. Mehmed Ali je zasel vse Vasojeviće v Črnej gori. Ali Saib je prijel Danilov grad, a je bil odbit.

Carigrad 18. junija. Egiptovska vojska je šla v Varna. Depeša Muktarjeva od 16. t. m. naznanja o boji pri Alaškertu in o velikih ruskih izgubah.

Občni zbor „narodna tiskarne“

je bil nedeljo do poludne. Udeležene od strani gg. akcionarjev je bilo majheno, vendar je bil občni zbor po §. 17 pravil sklepanja zmožen. Zastopanih je bilo 116 akcij.

Predsednik g. dr. Ahačič je predložil bilanco za leto 1876, katera je uže od gg. Kolmana in Žagarja pregledana in kot pravilna potrjena.

Bilanca kaže l. 1876 dohodkov 22.905 gld. 16 kr. razhoda 20.123 gld. 50 kr., torej čistega dobička 1876. leta 2781 gold. 66 kr. Po statutnem odpisu ostane čistega dobička 976 gold. 15 kr.

(Vsak g. delničar, ki nij bil navzočen pri občnem zboru, more dobiti obširno tiskano bilanco, ako se pismeno oglasi pri upravi „narodne tiskarne.“)

Zbor je bilanco na znanje vzel in dal upravnemu odboru absolutorium.

Nasvet, naj se nominalnej vrednosti akcije po 100 gold. odpiše 40% se jednoglasno sprejme; tako ima sedaj akcija imensko veljavo 60 gld.

V upravni odbor so bili voljeni gg.: dr. Karel Ahačič, dr. F. Dominkuš, Fr. Hren, Franjo Kadilnik, Matija Kočevan, Franjo Kolman, Matej Kreč,

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

(Dalje.)

Sédemnajsto poglavje.

Težko delo je sree brzdati,
Predno ubrzdala bridka leta
Duh ognjeni mu v potrpo jakost,
Mirno, ki uči se le v trpljenji.

„Gospica Jerica!“ rekla je kuharica Prime, ko je odprla duri in glavo pazno noter pomolivši, pogledala po sobi; potem je tihoma vstopila kot prihljubljena mačka, ki se upa stopinjo črez navadno mejo. „Moj Bog! kako pridni ste! Zares, vi hočete sneti še ta zagrinjala v sobi gospe Grahamove, da bi jih oprali! Gospica Jerica! jaz bi se za to še zmenila ne! Gospe Grahamove še ne bode pred

štirnajstimi dnevi in gospa Ellisova bode imela dovolj časa.“

„Drugega dela nemam,“ veste kuharica, in to gotovo nij težavno.“ Potem je pogledavši staro kuharico pristavila: „Zdi se nam vsem prav dobro, da smo zopet doma.“

„Lepo je,“ odgovorila je kuharica z naglasom; „in upam, da nij krivica, če pravi, a nehotoma včasih mislim, kako lepo bi bilo, ko bi mi vsi mogli ravno tako dalje živeti, kakor sedaj in da bi se nobeden drug ne vrival vmes.“

Jerica se je smehljala in rekla: „Sedaj je ravno tako, kot je bilo v starih časih, ko sem prišla prvokrat sem. Takrat sem bila še otrok,“ nadaljevala je vzdihnivši.

„Za Boga, kaj pa ste sedaj?“ rekla je kuharica. „Za božjo milost! gospica Jerica! ne mislite, da ste stari. Nič ne de tako dobro, kot da se človek čuti mladega, če hoče ostati mlad. Tu na primer gospica Marta Pačeva — —“

„Mislija sem vprašati po njej,“ vzkliknila je Jerica vzevši škarjice in zopet počenši parati drugo zagrinjalo. „Ali še živi in se počuti dobro?“

„Gospica Marta!“ odvrnila je kuharica. Za Boga, ta ne bode umrla nikdar! Stare deve, ki se kot ona čutijo kot mlade deklice, živé večno. Prišla sem ravno sem, vam nekaj povedat o njej. Pekovski fant je denes s kruhom prinesel tudi pozdrav od nje in naj bi jo obiskali, ko hitro morete. A veste gospica Jerica! meni se bi nikamor ne mudilo, dokler se ne bi opočila; kajti zdi se mi, da se ne počutite dobro; vidite se mi tako oparjeni in zbegani.“

„Kaj me je prosila, naj jo obiščem?“ vprašala je Jerica. „Uboga stara žival! Obiskala jo bošem precej denes popoldne in veste draga kuharica! naj vas ne skrbi za me, počutim se prav dobro.“

„In Jerica je šla. Bil je drugi dan, ko je živela mej upom in obupom; zato je šla ra-

dr. A. Moše, dr. Munda, Rudolf Naglič, Viljem Pfeifer, Luka Robič, Ivan Tanšek, dr. Zarnik, Karel Žagar.

V revizijski odsek so bili voljeni gg.: Karel Klun, Fr. Kadilnik, dr. Poklukar, Fr. Souvan, Ivan Vilhar.

Ko se je še na posamezni predlog g. dr. Zarnika rešila manjša personalna stvar od društvene strani, bil je protokol od navzočih delničarjev podpisan in občni zbor sklenen.

Naši nemškutarji in narodno gospodarstvo.

(Konec.)

Mi bi tudi naše nemškutarje lahko povprašali: Koliko dobička pa ima ljubljanska nemškutarska občina pri novejši mestni šoli na „Grabnu“, katera je stala nad 60.000 gl.? Ali obresti v tem poslopi naloženega kapitala pokrivajo stroške ondotne šole? Nij li mestni magistrat primoran, plačevati učitelje in celo hišnega varuha? ali bo morebiti tega kedaj konec? bo li v teku časa to poslopje stroške ondotne šole pokrivalo? „L. Tagblatt-u“ bode težko na vsa ta vprašanja odgovoriti, če hoče konsekventen ostati. Mi smo pa vendar tako pošteti, da nečemo ljubljanskemu magistratu očitati, ka je on teh 60.000 gl. v Ljubljani vrgel, interesom ljubljanskega mesta škodoval, ker je tako lep denar zazidal, in mestno šolo samo za to zidal, da je imela „Krainische Baugesellschaft“ kaj opraviti. Mi smo prepošteti, da bi na tak način delali javno mnenje, in občinstvo v taci rečeh, za katere se samo brigati ne more, za nos vodili, kakor je to storil „L. Tagblatt“ glede delovanja deželne odbora in večine deželnega zbora.

Po naših nazorih o državnih, oziroma deželnih financah je vsak kapital dobro naložen, ako se z njim ustanovljajo zavodi za poduk, in vinorejska šola na Slapu je tak zavod, in boljši naložen, kakor da bi obligacije mrtve ležale v kaki Werthaimerci in tam čakale, kedaj da bo tudi na njih vrsta prišla, da se po svoji nominalni vrednosti izplačajo.

Če se vinorejske šole na Slapu posreči odgojiti narastaj umnih kmetovalcev, kateri bodo potem podane nauke uporabljali pri svojem gospodarstvu, podučevali svoje sosede, jim vzgledoma kazali korist umnega kmetovanja; potem se bodo kazali dobri nasledki delovanja sedanjega deželnega odbora, dohodki iz kmetijstva se bodo povsodi povikšali in z njimi

deželno premoženje, ker vsak gospodar bode davke tim laglje plačeval, čem več bode iz istega, pa boljše obdelanega zemljišča dobil, s tem se ravno množi deželno premoženje.

Sicer smo pa že včeraj tudi po številkah pokazali, kako lažljivo in hinavsko jih je „Tagblatt“ in nemškutarski oklic zasukal, ali pa vedoma primolčal silne, vnanje in notranje uzroke, zaradi katerih so stroški za deželne potrebe večji, nego so bili pred desetimi leti. S tacimi hinavci in zavijačniki, kakor so naši nemškutarji, je težko polemizirati. Le to naj še rečemo, da če se jim res posreči, s tacimi pomočki en del naših kmetov preslepiti, bode se to nad stranko samo še britko maščevalo in kmalu. Nihče ne sme nekaznovan v ljudstvu napačnih pojmov buditi, zdravih načel motiti, in pravih razumljenj kaliti, kar zdaj vedno dela ustavoverna nemška žurnalistika.

Dobro znamenje?

Večkrat je bilo že povedano v slovenskih avstrijskih listih, da nam vsem avstrijskim trpečim Slovanom pride rešenje in popboljšanje v notranjih stvareh tačas, kadar se bode izpremenila in se mora v n n a n j a avstro-ogerska politika izpremeniti. Zdaj se to po časi pričinja. To pričajo prvi oni, ki so naši največji sovražniki. In te dneve imamo jedno tako važno pričo iz magjarskega taborja zaznamovati. Glasilo glavne ogersko-vladne stranke „Pesti Naplo“ poroča namreč sledeče iz Dunaja: Nemčija je Avstrija ponudila zvezo in pomoč v vojnah, ako se Avstriji zaveže, da bi v vojni francoske za Elzas-Lotrigen držala z Nemčijo. Za to bi bila hotela nemška Prusija Rusijo odvrniti od orijentalne vojske, katera je zdaj. Magjar Andrassy je bil ves vnet za ta predlog. Ali dunajski dvorski in vojaški krogi so bili vsi zoper to, (ker so rekli z vso pametjo, da bi potem Avstrija bila vojaško od Nemčije odvisna, in ker so prav dobro izpoznali, da naše monarhije je edino koristna le ruska zveza.) Vsled tega je Nemčija hitro zopet preokrenila se in rekla, da se Rusija ne da od vojne odvrniti. Alijanca naše monarhije in Nemčije proti Rusiji je bila tako odpravljena. Tako govori dopisnik magjarskega „P. N.“ in pristavlja, da ostaje pri svoji besedi, tudi če bi se mu oporekalo. Mi mu verujemo, ker on je v zvezi z Magjarom Andrassyem.

Mi mu verujemo, ker je to, kar pripoveduje po naravni stvari več, nego verjetno,

popolnem resnici podobno. Mi verujemo to tudi, ker glavno glasilo nemške ustavovrne stranke v nedeljo glasno zjavka in britko obžaluje, da se naši previdai in zares avstrijski višji krogi nečejo podati v čisto nemško-prusko odvisnost. Mi verujemo to, tudi če neki oficijozni časniki poskušajo stvar tajiti, kar je naravno, ker jim nij ljubo, da je stvar na svitlo prišla. Vsa dozdanja avstrijska vnanja politika zadnjega leta to potrjuje in uže dolgo je znano, da odločujejo višji krogi, nego grof Andrassy. V interesu avstrijskih Slovanov in Avstrije je, da tako ostane, kar Bog daje.

Politični razgled.

Notranje deželo.

V Ljubljani 19. junija.

Z Dunaja se poroča, da ministri v smislu sklepa v ministerskem svetu storjenega, z odbranci raznih klubov o odloženju zborovanj obeh zbornic govore. Delegacije bi se zbrale še le septembra. Mej tem časom se utegne še kaj važnejega pripetiti. Zato je, kakor stvari pri nas stoji bolje, da zbornici ideti domov in da vladar sam odločuje.

Vojni minister grof Bylandt je 17. t. m. dalje časa razgovarjal se z glavnomandujočima generaloma Dalmacije in Hrvatske, bar. Rodičem in Mollinaryjem.

V ogerski poslanskej zbornici je minister Tisza odgovarjal zopet na eno interpelacijo o iztočnem vprašanju, in sicer glede izvažanja torpedov iz Reke. Odgovora jedro je bilo, da vlada nobenemu vojujočemu delu ne dovoljuje iz ogerske zemlje izvažati kakoržna si bodi orožja, da pa nema nobenega razloga, da bi prepovedovala izvažanje orožja sploh, posebno pa ne torpedov, v katerih fabrikaciji smo mi prvi v Evropi, — ker bi potem domač obrt veliko škodo trpel. Znano je res, da se torpede le v navidežno nevtralne države na pr. v Italijo izvažajo, akoravno so v resnici za kako vojujočo oblast odločene; a vlada se temu ne more drugače ustaviti, nego če prepove izvažanje orožja sploh, kar bi pa le inostranskej industriji na dobro prišlo.

Ogerska regnikolarna deputacija je prebrala avstrijski nuncij in sklenila obširno odgovoriti. Hrvat Jakić je zopet poseben nasvet predložil.

Videti je čisto jasno.

Srbiji knez Milan ima jutri v sredo zopet pri ruskem carju v Ploješti sprejetje, torej se pelje iz Bukurešta tja.

Rumunska ministerska kriza je popolnem ponehala. Vsi ministri ostanejo.

Turška zbornica je 3 milijone iz proračuna brisala. V sredo se razide

dostna, kot se je radostna poprijemala vsakega opravila.

Našla je gospica Marto sključeno vsled trgovanja v članovih in oblečena nij bila tako skrbno kot navadno in čepela je pri ubornem ognji, v katerem so gorele trske in drug drobiž. Videla se pa je dovelj vesela ter je pozdravila Jerico jako pristrčno.

Bila je sicer zmirom zelo radovedna, a njena radovednost je blezo rastla s slabostjo starosti. Premnogokrat je povpraševala Jerico o osebnih njenih izkušnjah v minolem poletji in o družbah, v katerih je živela. Posebno se je zanimala za življenje v Saratogi, za najnovejšo nošo, ki se je tam odlikovala, in za prilike kraja skleniti koristne zaveze.

„Ali še niste zbrali nobenega tovariša za življenje?“ vprašala je, ko jej je bila Jerica potrpežljivo odgovorila na vsa vprašanja. „To je vredno močnega obžalovanja. Ne ravno,“ nadaljevala je namuznivši se in malo roko

pregibivši, „da bi bilo v življenju kedaj prepozno misliti na možitev; saj se čestokrat prav dobro omože petdesetletniki in še starejše osebe; vi pa ste v cvetji svojih let, zato nikar ne obupajte, da ne bi dobili mladostnega tovariša v življenju. Lehko pa rečem, da se živi dvakrat, če se življenje deli z ljubljanim možem; mislila sem tudi, gospica Jerica, da bode obe, jaz in vi, uže davno sklenili, tako zavezo. Vem po izkušnji, če pravim, da je varstvo zakonskega življenja največja korist zakonskega življenja.“

„Upam, da vi niste trpeli škode, ker je vam manjkalo tega varstva,“ rekla je Jerica.

„Gospica Jerica! neizrečeno sem trpela. Pa naj vam rečem, da najbitkejšje bolečine so bile bolečine čuvstva, da čutstva, najlepšega dela našega bitja, katerega ne razžali nikdo, da ne bi bil nekaznovan.“

„Žal mi je slišati, da ste trpeli take bolečine,“ rekla je Jerica. „Mislila bi bila, da

ste vi, prav za se živeča, bili rešeni te izkušnje.“

„Oh! gospica Jerica!“ vskliknila je stara gospa stegnivši roke in govorivši tako žalostno, da bi bila poslušalki se močno smilila ko bi bila nekoliko menj smešna. „Oh! da bi imela perute golobove, da bi vtekla svojim sorodnikom! Mislila sem, da sem se jih iznebila a zadnja leta so zasledili moje bivališče in dalje se ne morem odtegniti njihovi čuvnosti. Komaj okrevam straha pred obiskovalcem, ki bil prišel, o tem sem prepričana, popisat moje premakljivo premoženje ter premerit dneve mojega življenja, uže plavajo drugi jastrebi nad mojim bivališčem. A,“ vskliknila je stara gospa, povzdignivši glas in kihitaje, „naj se vjamejo v lastne zanjke; vsem čem še kazati osle.“

„Vedela nijsem, da imate sorodnikov,“ rekla je Jerica; „a ti sorodniki so vam, kot je podoba, le sorodniki po imenu.“

Francoski „Tems“ poroča, da je večina senatskega glavnega odbora za razpuščenje francoske zbornice. Republikanci upajo, da bodo zopet zmagali. Oni bi gotovo, ko bi bile volitve postavne; ali njih nasprotniki se bodo obnašali pri volitvah s surovim pritiskom, podkupom, terorizmom.

Nemci na posodbo jemljejo, da si so bili pred kratkim za pet milijard Francoze oplenili. Berlinski „Reichsanzeiger“ proglašuje cesarski ukaz, podpisan od Bismarka, glede najema 4. procentnega državnega posojila v znesku 77. milijonov in 731,321 mark.

Dopisi.

Z Dolenjske 17. junija. [Izv. dop.]

Da politična malomarnost, naroden indeferentizem, nezavednost v najvišjih stvareh, kot so to narodnost, naše pravice, mlačnost in vtrajljivost onih, ki se sicer izpovedujejo za Slovence, a nikdar še niso storili za blagor naroda čina, ki bi bil zapisanja vreden, to vse nam Dolenjcem kali sicer trden up na zmago, kakor bi jo želeli pri bodočih volitvah. Pokazal vam bodem, kako malo se je pri nas delalo na narodnem polju prošla leta. V Novem mestu smo le vsled premalega agitiranja izgubili narodnega župana, naroden občinski odbor. Vsak narodnjak je takoj po volitvi trdil: agitirali smo premalo, zato smo propali. Zanašali smo se preveč na ljudi, ki so nam v poslednjem trenutku postali nezvesti. Kjer pak zavladala mlačnost mej domačini, tam nij čuda, da zmaguje nasprotnik nemškutar, posebno, ako se še pomisli, kakova sredstva, kakovi agitatorji so mu na razpolago.

V št. Rupertu na Dolenjskem se je pred dvema letoma po velikem trudu dveh zavednih narodnjakov ustanovilo slovensko politično društvo, ki si je pridejalo še epiteton „katoliško.“ Veliko je bilo navdušenje pri otvorjenju. Prišli so Novomeščani, Trebnjičani, Mokronožani. Govo-ilo se je navdušeno. Vsak je moral misliti, da ima društvo veselo bodočnost. Motiš se! Društvo je po odhodu onih dveh narodnjakov zaspalo, uničila ga je mlačnost sicer drugače rado se nazivajočih navdušenih Slovencev. Ako se pomisli, da so v št. Rupertu trije slovenski duhovni, da je baš tam jedini naš naroden aristokrat, da je družih Slovencev dovolj, upražali bodete, zakaj je kat. pol. društvo slovensko vendar zaupalo? Politična malomarnost,

mlačnost v narodnem delovanju sti ga uničili. — Zdaj pa čujte še nekaj. Ko so bile zadnje direktne volitve v državni zbor, napravili so se narodnjaki neke velike občine, kjer so do tija vedno nemškutarji svojo narodno varno etapo imeli, ter agitirali prav živo. Prosil je vodja agitacije tudi slovenskega gospoda, da pride sigurno volit. Ta gospod res obljubi, da gotovo pride. A ne le to je objubil, obljubil je celo, da bode sam agitiral ter šest do deset glasov za narodnjake dobil. Pride volitveni dan. Narodnjaki zmagajo, ako imajo le dva glasa več. Željno so pričakovali, slovenskega gospoda in njegove dobljence. A nij bilo niti gospoda k volitvi, še manj onih glasov, koje je Slovenec dobil obljubil. Narodnjaki so propali, a nemškutarija je le za dva glasa zmagala. V kratkem se je zvedelo, da je ovi „naroden“ gospod na dan volitve odpeljal se na „pohod“ k svojemu prijatelju. Ta zgodnica je gola resnica. Pisec teh vrstic sam dobro pozna onega gospoda, ki se inace rad imenuje Slovenec. V drugej tudi velikej občini je bil možak, ki je rad čital slovenske časnike ter bi bil mnogo lahko uplival — naprošen, naj agitira za Slovence. A ta je odgovoril: „Saj je vse glih, ali zmaga Slovenec ali nemškutar.“ — Vsled mlačnosti godé se tako nezaslišano. Potem nij čuda, da je zmagal **Deschmann**. Ker smo baš pri Deschmannu, naj Vam povem, kako je ta nemškutar nas Slovence za nos vodil. V Žužemberku je na volilnem shodu govoril in obljuboval, ka bode čisto gotovo on za to skrbel, da bode šla dolenjska železnica skozi Žužemberk, ako ga bodo na Dunaj izvolili. Ko pride drugoga dne v Trebnje, je tudi tam pri gosp. dr. Marchallu, na vse pretege obljuboval, da bode šla dolenjska železnica skozi Trebnje, ako ga Trebnjičani le izvoliti hoté. Kratkovidneži so to verjeli: Žužemberčani, da gré železnica skoz Žužemberk, nekateri Trebnjičani, da gre skozi Trebnje. Tako je ta politik tiče lovil na limance, in glej: izvoljen je bil.

Čudna prikazen je tudi to pri nas, da je marsikateri občini samo jeden nemškutar. Vi verjemite, ako se spravi na agitacijo se sredstvi, kakor jih imajo nemškutarji, bodo gotovo dobro opravil. — Uzrok je to, da je pri

nas silno silno veliko nemarnosti, mlačnosti, strahopetnosti itd. Na deló. — o. —

Iz Idrije 13. jun. [Izv. dop.] Nepopisljiva izguba je zadela našo ubogo Idrijsko mesto. Zapustil je namreč Idrijo 7. t. m. velespoštovani in mnogo priljubljeni gosp. dr. Jenko, in ž njim smo izgubili up, dobiti še kedaj kmalu tako spretnega in marljivega zdravnika, kakor je on. Nij nam mogoče popisavati požrtvovalne delavnosti njegove, niti njegove človekoljubnosti, s katero je pomagal bogatim tako kakor revežu, vsakemu brez vsega razločka. in sicer večidel z najboljšim vspehom. Bil je pa tudi vsemu ljudstvu toliko priljubljen, da bi bilo težko popisati, kaka žalost tare ljudstvo zaradi izgube največjega dobrotnika, svojega prijatelja. Skrbel je on vedno za blagor ljudstva in storil obilo v ta namen, zato si je pa tudi nakopal po drugej strani hude sovražnike.

Vse obžaljuje, da objokuje to neizrekljivo izgubo, ter vse mu želi boljšega in mirnejšega življenja v Ljubljani, kakor ga v Idriji z vso svojo poštenostjo doseči nij mogel! (Več iz tega dopisa o uzroku odhoda rodoljubnega g. dr. Jenka smo bili, po svojem novinarskem izkustvu o konfiskacijah, prisiljeni izpustiti, kar nam naj g. dopisnik v pošte jemlje. Ur.)

Iz Gorice 17. junija. [Izv. dop.] Povročih dnevih došel nam je bil zaželeni dež ter ohladil in oživil naravo in nas. Kaj dobro je došel polju in travnikom, posebno pa pšenici in krompirju, katera bosta pri nas v 14 dneh popolnem dozorela; vse lepo kaže. Tudi sviloprejkice so se sem ter tija dobro sponesle, le naš slovenski kmet je povsod nesrečen. Gorjanom so zadnji mrzli dnevi murbovino vzeli in sedaj jo morajo na goriškem trgu kupovati. Pa je uže tako: mi Slovenci smo povsod tepeni, še celo elementarne moči so proti nam zraven krutih sovražnikom naše narodnosti.

Nemčurski in lahonski listi so enodušno zavpili slava svojim bratom Turkom vsled njim sanjane zmage nad našimi brati, Črnogorskimi vrliimi Sokoli. Čakajte!

To so vam liberalci naši nemčurji in lahoni! oni nesramno zlorabijo sveto besedo „liberalnost“ in „svoboda“ ter jo nosijo le na jeziku, v srcu jim rasejo turški koli, na kate-

„Le po imenu!“ rekla je gospica Marta Pačeva krepko. „Veselim se misli, da nemajo časti imena, čegar nobeden izmed njih vreden nij. Ne, imena so drugega, imena, ki je tako prostašk, kot so njih srca. Med temi so trije, ki so med soboj pravi bratje, a vsi trije so mi enako odurni. Prvi zaničljiv gizdalin, prihaja sem ter se dela imenitnega in zelo veljavnega; imenuje me teto ter so s takimi besedami lasti krvne sorodnosti, o katerej v svojej lepoti misli, da mu daje kako posebno pravico do mojega premoženja.“ Stara gospa se jeze skoro nij zavedala, je kričala zadnje besede. „Druga dva,“ nadaljevala je v istej jezi, „sta berača, bila sta vedno berača in vedno bodeta berača. Pa vendar, veselim se tega. Gospica Jerica! poslušajte me. Vi ste devotka nagle razsodnosti in jaz porabim vašo navzočnost, katero, če prav tajite, v kratkem lahko moti goreč ljubimec, ter vas prosim za ljubav, o katerej bi ne bila mislila, da bodem vas kedaj prosila za njo. Želela bi, — in za to sem poslala po vas, da bi vi,“ in gospica

Marta je govorila zamolklo in skoro šeptaje, „pisali oporoko — in zadnjo voljo gospice Pačeve.“

Prepreči glas uboge osebe je pričal, kako zelo se je smilila samej sebi. Jerica jo je nehotoma obmilovala ter jej rekla, da je pripravljena izpolniti njeno željo, kolikor jej je mogoče; rekla pa jej je tudi, da prav nič ne pozna vseh zakonitih oblik.

Jerica se je čudila, ko jej je gospica Marta odvrnila, da popolnem dobro pozna postavu, kolikor je jej potrebna pri tem. Potem jej je narekala besede tega imenitnega pisma tako pravilno, da so je primerno podpisano, poverjeno in zapečatenó čez nekaj mesecev, ko je bila gospica Marta poklicana iz pozemeljskega življenja, priznali brez vseh pomot in napak in je odobrili kot dostojno zadnjo njeno voljo o dedščini.

Tu je primerno omeniti, da edini imenovani dedič njenega zares dragocenega premoženja nij nikdar prevzel dedščine, ampak je le skrbel, da se je razdelila med najvrednejše in

najpotrebnejše njene sorodnike. Res, da so razne poštene osebe, ki so bili navzoči pri izročitvi oporoke, zagotavljale, da je bila gospica Marta do zadnjega trenutka popolnem zdrave pameti, vendar dedič nij mogel verovati, da bi bila pri pameti onikrat, ko je tako nespametno razpolagala težko zasluženem in tako skrbno varovanem prihranilu premnogih dolgih let.

Ta edini dedič njenega premoženja je bil Viljem Sullivan, vitez cvetočega lica. In isti viteški duh, ki je bil pridobil deviško srce gospice Marte in njeno stalno ljubezen in udanost, ga je napotil odreči se darilu, ki nij bilo v nikakej razmeri z majheno dobroto, skazano starej gospe. Če prav se je nehotoma smijal, čutil se je vendar jako ginjenega po uvodu k zadnji volji gospice Marte; v tem je razjasnila jako pomenljivo in dobro čute in razloge, ki so jo vodili pri izvolitvi dediča njenega premoženja.

(Dalje prih.)

rih uže v sanjah vidijo, vse kar je rodila mati Slava, viseti. Pia desideria!

Gorica ima krasen javni vrt; z enacim se more malo katero mesto ponašati in sedaj dobi lepo darilo, ki ga bode kinčalo. Tukaj bivajoči zelo radodarni grof Gyullay je podaril lepo umetno napravo za vrtni vodnjak, katero tuk. laški listi zelo hvalijo ter žele, da bi municipij sedaj napravil i železno ograjo vrtu, da se pride v okom škodoželjnim pokvarjenjam.

Onemu našemu slovenskemu Bricu, o katerem je „Sl. N.“ uže poročal, da ga je Lah osleparil davši mu 230 ponarejenih bankovcev za pošten par volov, se je posrečilo te dni sleparja najti, kateremu je se ve da italijanska policija takoj slovenske voli konfiscirala ter sleparja dela v senco.

Kazen bode gotovo velika, ker zraven sleparijes ponarejenimi bankovci je hotel ali je prav za prav peljal voli črez mejo „per kontrabant.“ Kmet je vesel, da je sleparja, temveč, da je svoja voliča dobil in naši Brici se posihmal ne bodo tako hitro dali slepariti od privandranih lahov, ki družega ne prežijo, nego kako in kje bi kacega mejača Slovenca opeharili!

Iz Celja 17. junija. [Izvirni dopis.] Uže zadnjič sem vam hotel poročati nekoliko o naših Celjskih prusofilih, denes pa še le se iznebim te naloge. — Jako žalostno je sicer, da moram iz slovenskega Štajerja poročati o tem, kako se od protivne stranke deluje na to, da se Slovenec preganja, da se narodu pravice krati in da se razširja brezumno prusin turkofilstvo! Na čelu komplota stoji dušo in s telom naš celjski Nekerman! Tisti Nekerman, kateri je za svoje zasluge (!?) odlikovan bil!

On je glavni govornik v novo ustanovljenem društvu, katero si ime daje „Verfassungsverein“, tam v zborih navadno do pozne noči po navadi ljubljanskega konstitucionalnega društva prazno slamo mlatijo.

Namen tega društva — komu nij znan? Razširjati pruske ideje, grditi Slovenca in Slovana sploh. To se jasno spoznava o shodih, katere to društvo napravlja. Do sedaj je imelo dva zbora. V prvem zboru je uže pokazal Nekerman svojo breztaktnost, ko je psoval južne Slovana ter dejal: „glejte doli na jug, kako se pretepajo pod geslom: za slovansko svobodo. „Wir wollen nicht wie in unserem Nachbarlande Krain der Fall — russische Politik treiben.“ — te in enake fraze je namesal v svoj govor in poslušalci? Ko bi ne bil imel vsak kozarec pive pred soboj, nihče ne bi bil prav vedel, čemu tam sedi.

Kaj briga celjski „Verfassungs-Verein“ boj ob Dunavu?

„Tudi mej Slovenci,“ dejal je Nekerman, „so ustavoverci.“ Da! če ne nemškutni ustavoverci, tedaj vendar zvestejši **Avstrijci**, nego gospod župan.

Neki nevedni korešpondent iz Celja, kateremu je zadnji čas šinilo v glavo dopisovati v „den dummen Kerl von Laibach,“ se je na vsa usta nedavno šopiril, da je po Celji vse nemško, da tukaj nij nič slovenstva doma itd. Usmiljeno smehljanje naj bode temu blagemu dopisniku onega „svetoznanega“ lista, pohvala za njegov jako bistroumen dopis. Še nas je nekaj tu in ko bi bili le štirje — pa nas je več — tedaj bodemo vendar, če do resnice pride, pokazali svojo avtoriteto. Malo podpore je sicer za nas tu pričakovati, ali upanje nam ne sme upasti! Letošnjo jesen

se bodo brž ko ne vršile volitve za deželni zbor, treba bo takrat zopet storiti vse, kar bo v naših močeh. O tem bodem ob svojem času še nekoliko spregovoril.

Telegram „Slovenskemu Narodu.“

(Došel po končanem uredovanji.)

Dunaj 19. junija. V državnem zboru je bil predlog poslanca Pfeiferja, naj se odpravijo pogoste realne eksekucije na Kranjskem izročeni proračunskemu odseku v posvet in poročevanje. Finančni minister je rekel, da nij res, da bi se na Kranjskem brezobzirno davek izterjeval od davkarskih oblastnij. Kar je pa napak, bodo se odstranile. Ko bi se gruntni davek bolj hitro uredil, bilo bi to najboljšo sredstvo, da bi se tožbam ognilo, dejal je minister.

Ministerski predsednik je odgovoril na interpelacijo Vošnjak-Pfeiferjevo o razpuščenju kranjskega deželnega zbora in je rekel, da ima cesar ali krona neugovorljivo pravico deželne zборе razpuščati. To pa, na kateri čas so se nove volitve razpisale, naredilo se je, kakor leta 1870, z ozirom na posebne razmere Kranjske.

Državni zbor je dalje vladno predlogo o izpremambi glede omerjenja porabnin cukrenega proizvodnja sprejel.

Domace stvari.

— (Prijetelje in naročnike našega lista po kmetih) na Kranjskem lepo prosimo, da nam kratko poročajo o tem, kako so ali bodo volitve volilnih mož v njih in sednjih občinah izpale.

— (Iz Žužemberka) čujemo, da so prvotne volitve dobro izpale, da si ste Vestenek in njegov oproda baron Taaufferer velika upanja tam imela. Držite se Dolenjci i po družih krajih, ne dajte se!

— (Naši nemškutarji), ki dozdej leto in dan v svojem glasilu „Laib. Tagblattu“ nikoli nijso imeli dovolj psovka in zaničevanja na vse kar je po svetu slovanskega in kar je pri nas slovenskega, postajejo zdaj pred volitvami naenkrat veliki narodnjaki in rodoljubi slovenski! Predvčeranjem „Tagbl.“ glasilo za Nemce in Turke, pripoveduje patetično v prvem članku, kako on ljubi slovensčino, Preširna itd.!!! Himavci!

— (Škof g. dr. Pogačar) se je v nedeljo odpeljal na cerkveno obiskovanje v Vrhniški in Idrijski okraj. Predvčeranjem je obiskal Črni vrh in Lučine, včeraj je šel naprej k sv. Joštu itd. Na sv. Ahacija dan 22. t. m. bode v Idriji vodil slovesno procesijo, ki se tam na ta dan obhaja v vedni spomin, da je bila 22. junija tam najdena srebrna ruda. — Meseca julija bode kanonično obiskovanje: 1. julija v Stari Loki in Bukovšici; 2. v Selcah in Dražgošah; 3. v Železnikah in na Zalemlogu; 4. v Sorici; 5. v Št. Lenartu in Jovarji; 6. v Poljanah; 7. na Trati; 8. V Novi Oselici, kjer bode ob enem posvetil cerkev; 9. v Stari Oselici; 15. julija v Škofji loki.

— (Letno poročilo tajnika „Sokola“, ravno zdaj v tisku izdano, se glasi: „Slavni občni zbor! Poročati mi je o delovanju „Sokola“ v pretečenem letu, ki obsega čas od 1. decembra 1875 do 1. januarja 1877. Imeli smo v tej dobi jako živahno obiskane in zanimive sokolske večere, znamujoče, da je

„Sokol“ vedno še priljubljeno društvo. Takšne večeri bili so dne 18. januarja 1876 s pomočjo sl. pevskega zbora čitalnice in godbe sl. 46. c. k. pešpolka Sachsen-Meiningen ter z lo-terijo, dalje dne 20. maja 1876 s pomočjo mestne godbe, dne 18. novembra in 5. decembra 1876 s pomočjo znanega florentinskega kvarteta in vojaške godbe. Da so se vse te zabave tako sijajno in v občno zadovoljnost vršile, gre posebna zahvala v prvi vrsti sl. čitalničnemu pevskemu zboru in godbi, in tudi dotičnim aranžerjem. „Sokolova“ maskerada l. 1876 je bila vredna vrstnica vsem prejšnjim enakim zabavam, in sploh najodličnejši bal celega predpusta v Ljubljani. Da se pospeši narodno zabavljanje, osnovalo se je za letošnjo zimo streljanje v prostorih čitalničnega keg-ljišča, katerega se udeleži nad 30 udov. Dika vseh zabav pa je bil izlet k Janežičevi slovesnosti na Koroškem. Celo naše društvo je navdušeno skrbelo za to, da se je ne samo potrebnih novcev nabralo, nego da je tudi dostojno število „Sokolcev“ v lični društveni obleki udeležilo se te svečanosti. Povsod, kjer koli smo se pokazali, sprejelo nas je ljudstvo navdušeno in srčno, „Sokol“ pa je s svojim vedenjem svetu pokazal, da je vreden sin majke Slave. V lanskem rednem občnem zboru se nijsmo mogli zjediniti zaradi volitev v odbor. Trebalo je torej sklicati še en občen zbor dne 23. januarja 1876. l., v katerem so bili voljeni kot starosta g. dr. Vošnjak, kot podstarosta g. Kadilnik in kot odborniki gg. Armič, Drahsler, Juvančič, Kadilnik, Koh, Noli in Ravnikar. Društvo se sicer jako veselo razširja v številu udov, šteje jih namreč denes **122**, upajmo, da jih bo čez leto še več, želimo si, da jih mnogo priraste in da nikdo ne odstopi, posebno pa, da nobenega ne bo letos treba pripisati na nadgrobno našo piramido. Končno naj mi je dovoljeno, da omenim še poglavitnega oddelka našega delovanja, to je telovadbe. V odškodnino za to, da raji ne delamo izletov, nego da bi morali po vladnem naukazu tihotapiti skozi mesto, telovadili smo jako marljivo pod izvrstnim in vsega odlikovanja vrednim našim učiteljem g. Hanušem, katerega je vrlo podpiral naš brat Juvančič. Telovadne ure so bile zmirom najlepša zabava, kajti zbiral se nas je na telovadišči povprek po 20 do 30 „Sokolcev“, da smo se skoraj spominjali najsijajnejše dobe „Sokola“. Da bi tako napredovali i dalje!“ Dohodkov je imelo to leto društvo 1222 gold. Stroškov skoro ravno toliko. Premoženje znaša 1172 gold.

Društva SOKOL 19. junija			
Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gid.	— kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	„	40 „
Zlata renta	72	„	85 „
1860 drž. posojilo	111	„	50 „
Akcije narodne banke	782	„	— „
Kreditne akcije	142	„	30 „
London	125	„	85 „
Napol.	10	„	0 1/2 „
C. k. cekini	5	„	94 „
Srebro	111	„	25 „
Državne marke	61	„	80 „

„Vrtec“,

časopis s podobami za slovensko mladino.

S koncem tega meseca poteče naročnina na „Vrtec“ za **prvo polletje**. Prosimo zatorej uljudno gg. naročnike, da jo do **1. julija** obnové, ker drugače ne vemo, ali se jim list še dalje pošilja ali ne.

„Vrtec“ velja za vse leto **2 gld. 60 kr.**, za pol leta **1 gld. 30 kr.**

Novim naročnikom še lahko postrežemo z vsemi letošnjimi števili. (159—1)

Uredništvo „Vrtevo“,

v Langarjevih ulicah, hišna št. 1.